

Üçüncü Şahıslara Karşı Mali Mesuliyet Sigortası Genel Şartları

Yürürlük Tarihi: 6 Nisan 1959

Sigortanın Mevzuu ve Şumulü:

Madde 1

İşbu poliçe sigortalıyı, sigortanın mer'iyet müddeti esnasında vukua gelecek bir hadise neticesinde,

- Üçüncü şahısların ölmesi, yaralanması veya sıhhatinin muhtel olması,
- Üçüncü şahıslara ait mallarda ziya ve hasar (maddi zarar ve ziyanlar) husule gelmesi sebebiyle, poliçede gösterilen sıfat, faaliyet ve hukuki münasebetlerinden dolayı, kendisine karşı, üçüncü şahıslar tarafından ileri sürülecek zarar ve ziyan taleplerinin neticelerine karşı, Türkiye Cumhuriyetinin hukuki mes'uliyete müteallik mevzuatı hükümleri dairesinde ve işbu poliçede tesbit olunan meblağlara kadar temin eder.

İşbu poliçe, sigortalıyı haklı taleplere karşı olduğu gibi yersiz ve aşırı taleplere karşı da korur.

Madde 2

Sigortalının bir hükmi şahıs olması halinde sigorta, sigortalıya ait organların mükellef buldukları vazifeleri ifa dolayısıyla üçüncü şahıslara iras edecekleri zarar ve ziyandan doğan mali mes'uliyete de şamildir.

Madde 3

A) Sigorta, aşağıda sayılan zarar ve ziyarlara taalluk eden talepleri temin etmez:

- Kasten ika olunan veya bilerek sebebiyet verilen zarar ve ziyan talepleri.
- Bir mukavelenin ifasına veyahut hususi bir anlaşmaya dayanıp, sigortalının kanuni mes'uliyet ölçüsünü aşan mutalebeler.
- Sigortalıya bir hizmet veya vekalet münasebeti ile bağlı kimseler ve sigortalının aile efradı tarafından vaki olan talepler. Bu madde bakımından aile efradı sayılan kimseler şunlardır:

Sigortalının eşi, usul ve füruu (Sigortalının edindiği evlatlar ile sigortalıyı evlat edinenler dahil); Sigortalının kendisiyle birlikte oturmaları halinde kardeşleri, damatları, gelinleri ve kendisi tarafından bakılan sair akrabaları, sigortalının eşinin usul ve füruu ile kardeşleri.

Sigortalı bir şirket ise, bu şirketin gayri mahdut mes'uliyetli şerikleri ile bunların yukarıdaki fıkra mucibince aile efradı tarafından vuku bulan talepler de sigorta teminatı dışındadır.

- Motorlu nakil vasıtalarıyla römorkların, motorlu bisikletlerin ve her nev'i hava nakil vasıtalarının kondüktörleri, zilyetleri (detenteur) veya sahiplerine karşı ileri sürülen mutalebeler.
- Otomobil, motosiklet, bisiklet, bobsleigh, deniz motoru, at, boks ve güreş, yarış ve müsabakalarına, antrenmanlar dahil iştirakten doğan talepler.
- Harp, ihtilal, isyan, ayaklanma, iğtişaş, grev ve bunların tenkilinden ve el koyma hallerinden doğan zarar ve ziyarlara taallük eden talepler.
- Zelzele, seylap, su basması, çığ, heyelan, yanardağ indifayı, infilak, yangın, duman, sis, buhar, su; çürüme veya tedrici surette rutubet alma yüzünden vukua gelen zarar ve ziyarlardan mütevellit talepler.
- a- Üçüncü şahıslara ait olup, iare, icar veya tevdi sebepleriyle veyahut muhafaza, nakil, tamir edilmek veya işlenmek üzere veya diğer herhangi bir maksatla sigortalının, aile efradının veya müstahdemlerinin ellerinde veya nezaretleri altında bulunan malların uğrayacağı zarar ve ziyandan doğan talepler.

b- Sigortalı veya müstahdemleri veyahut sigortalı hesabına hareket eden kimseler tarafından imal veya teslim edilen veya işlenen şeylerde veya bu şeylerle fonksiyonel rabıtası olan teknik cihaz veya tesislerde, işin veya teslimatın kusurlu ve ayıplı olması dolayısıyla husule gelen zarar ve ziyandan doğan talepler.

c- Aynı kimselerin çalıştıkları bina ve araziye ika ettikleri zarar ve ziyandan doğan talepler.

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

B) Hilafına anlaşma yoksa aşağıdaki hususlar da sigortanın teminatı dışındadır:

1) Sigortalı, gayrimenkul sahibi yahut bir müteşebbis veya iş sahibi sıfatıyla temin edilmişse, poliçede yazılı gayrimenkullerde bulunan yahut teşebbüsün icrasında kullanılan asansör veya monte-charge'ların üçüncü şahıslara iras edecekleri zarar ve ziyandan doğan mali mes'uliyet.

2) Yolcular tarafından getirilen eşya ve hayvanlar ile tevdi olunan nakil vasıtaları hakkında Borçlar Kanununun 478, 479 ve 480'nci maddeleri gereğince otelcilere teveccüh edecek mali mes'uliyet. Bu hüküm garajcılara emanet edilen nakil vasıtalarına da şamildir.

Sigortalının Beyan Mükellefiyeti:

Madde 4

(A) Akit sırasında: Sigortacı işbu sigortayı rizikonun hakiki durumunu bildirmek üzere sigorta ettirenin hususi şartlar içine dercettirdiği beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Binaenaleyh, rizikonun hususi şartlar içindeki tarifi, sigorta ettiren tarafından dercettirilmesi lazım gelen (ve alınmışsa teklifnamede mevcut) hususları hakikate aykırı veya eksik cevaplandırmış yahut cevapsız bırakmış olduğu takdirde:

- Sigorta ettirenin kasdı veya ağır kusuru halinde sigortacı mes'uliyetten kurtulur.

b) Sigorta ettirenin kasdı veya ağır kusuru olmayan hallerde, sigortacı rizikonun ağırlığı ile mütenasip prim farkını almak suretile sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Fesih şikkını seçtiği takdirde keyfiyeti, ıttıla tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder; Sigorta, fesih ihbarının sigortalıya tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyn saat 12.00'de sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur.

(B) Akitten sonra: Sigortalı, (A) fıkrasında zikredilen hususlarda akitten sonra vukua gelecek her türlü değişikliği kendisi tarafından yapılmışsa 8 gün içinde; değişiklikler kendi iradesi dışında vuku bulmuşsa, keyfiyete muttali olur olmaz sigortacıya ihbarla mükelleftir.

Değişiklikler rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette ise, sigortacı dilerse:

a) Rizikonun ağırlaşmasını karşılayacak munzam bir prim almak suretiyle sigortanın devamını kabul eder, veya,
b) Keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren 8 gün içinde mukaveleyi fesheder. Bu takdirde sigorta fesih ihbarının tebliğinden itibaren 15 gün sonra öğleyn saat 12.00'de sona erer.

Değişiklikler rizikoyu hafifletici mahiyette olur ve primin indirilmesini icap ettirir ise, bu yeni vaziyetin husulünden itibaren prim farkı sigortalıya geri verilir.

Müddetinde kullanılmayan fesih hakları sakıt olur. Munzam prim ödenmesinde uyuşulamaz ise, fesih hakkını sigortalı da kullanabilir. Bu takdirde mukavele fesih ihbar ile hükümden sakıt olur ve sigorta müddetinin işlemeyecek olan kısmına ait prim iade olunur.

Hakikate aykırı beyan veya rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyetteki değişikliklerin bildirilmemesi hali hasarın vukuundan sonra öğrenilirse, kastın veya ağır kusurun mevcudiyeti halinde tazminat ödenmez; diğer hallerde tahakkuk ettirilen primle tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

Madde 5

Sigortalı, poliçede musarrah bir şeyin veya teşebbüsün münhasıran maliki sıfat ile temin edilmiş olur da, bu şey veya teşebbüs malikini değiştirir ise, sigorta mukavelesinden doğan hak ve borçlar yeni malike intikal eder; meğer ki, yeni malikin sigortaya ıttılandan itibaren 15 gün içinde sigortanın kendisine intikalini kabul etmediğini sigortacıya yazı ile bildirmiş ola.

Sigortacı el değiştirme ıttılandan itibaren 15 gün içinde mukaveleyi feshetmek hakkını haizdir. Sigortacının mes'uliyeti, fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren 1 ay sonra öğleyn saat 12.00'de sona erer ve işlemeyen günlere ait prim yeni malike iade olunur.

Sigortalı sigortayı muhtelif sıfatlar ile akdetmiş ve ilerde sigortanın mevzuu bu sıfatlardan biri veya bir kaçını için zail olmuş bulunur ise, prim devam eden rizikolara göre ayarlanır.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü:

Madde 6

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esasını üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Hasar Halinde Tarafların Durumu:

Madde 7

İşbu mukavelenamaya göre, sigortalının mali mes'uliyetini mucip olabilecek bir vakıanın hudusunda, sigortalı ıttıla tarihinden itibaren beş gün içinde sigortacıyı yazı ile haberdar etmekle mükelleftir.

Bu ihbarın kazanın nerede, hangi tarih ve saatte, ne gibi sebeplerle ve hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğine ve kazada ölen ve yaralananlara, zarar gören mallar ile bunların sahiplerine ve zamanın vüs'atine dair tafsilatlı ve doğru malumatı ihtiva etmesi iktiza eder.

Madde 8

Zarardan dolayı sigortalının dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karşısında kalması veya aleyhine cezai takibata geçilmesi halinde, zarar ve ziyan talebine müteallik davetiye, ihbarname, ihtarname, adli tebligat, dava arzuhalı, mektup ve diğer bilcümle vesikaların istenmesi beklenmeksizin ve derhal sigortacıya tevdi mecburidir. Sigortacının, gecikmenin avakibini belirtmek suretile sigortalıdan yazı ile isteyeceği malumat ve vesaiğin sigortacıya en geç 8 gün içinde gönderilmesi muktezidir.

Sigortalı, zarar ve ziyan talebinin tetkiki ve haklarının müdafaası hususunda sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmaya mecburdur. Sigortacı tarafından sarahaten müsaade edilmedikçe, sigortalı, zarar ve ziyan talebini tamamen veya kısmen kabul edemeyeceği gibi, buna ait herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz.

Madde 9

Sigortacı, zarar ve ziyan talebinde bulunan üçüncü şahısla doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir.

Dava açılması halinde, sigortacı, sigortalı namına davayı takip eder. Sigortalı, sigortacının göstereceği avukata bu hususta lazım gelen her türlü selahiyeti vermek mecburiyetindedir. Davaya ait masraflar sigortacı tarafından ödenir. Şu kadar ki, bu masraflarla zarar görene verilmesi lazım gelen tazminat yekunu sigorta poliçesinde tesbit edilmiş bulunan azami meblağı tecavüz edemez.

Sigortalı veya ef'alinden mes'ul olduğu kimseler aleyhine ceza takibatına geçilmesi halinde, sigortacı müdafaayı sarahaten deruhte etmiş ise, avukat ücretini (bilumum sair masraflar ile muhtemel para cezalan hariç) öder.

Madde 10

Sigortalı, hasar vukuunda kendisine terettüp eden vecibelere riayet etmezse, sigortacı, tazmin mükellefiyetinden kurtulur; meğer ki, sigortalı bu vecibelere riayetsizliğin kendi kusuru yüzünden ileri gelmemiş bulunduğunu ispat eder.

Madde 11

Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Poliçeyi sigortacı feshettiği takdirde, bu husustaki ihbarın sigortalıya vusulü gününden itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de sigorta sona erer ve işlememiş günlerin primleri sigortalıya iade edilir.

Poliçeyi sigortalı feshettiği takdirde, fesih ihbarile poliçe münfesih olmakla beraber, sigortacının cari sigorta devresinin işlemeyecek günlerine ait primlerdeki hakkı mahfuz kalır.

Birden çok sigorta devresinin primleri peşinen ödenmiş olduğu hallerde, sigortacı işlemeyecek devrelere isabet eden primleri iade eder.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Sigortacıya Yapılacak İhbarlar:

Madde 12

Sigortalı tarafından işbu poliçe gereğince sigortacıya yapılacak bilcümle ihbarların muteber olabilmesi için, bunların sigorta şirketinin merkezine veya poliçeyi imza etmiş bulunan acenteye yapılması lazımdır.

Kanuni İkametgah:

Madde 13

Sigortanın aktinde, sigorta ettiren tarafından beyan edilen kanuni ikametgah mukaveleye dercedilir. Sigortalı, ikametgahını değiştirdiği takdirde, bunu derhal taahhütlü mektupla sigortacıya bildirmeye mecburdur. Aksi halde, sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigortalıya ulaşmamasından doğacak bütün neticelerden sigortalı mes'uldür.

Selahiyetli Mahkeme:

Madde 14

Selahiyetli mahkeme, sigortalının kanuni ikametgahının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi tanzim eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Müruru Zaman:**Madde 15**

Sigorta mukavelesinden doğan bütün mütelebeler iki yılda müruru zamana uğrar.